

Jo-Hibrania

JANDIKO: Ok ong'ere nikech ok ofalo nyinge

KAR NDIKO: Rumi

KINDE NDIKO: 70 E YIK RUOTH(AD)

Gik Manie Iye

Baruani ondiki ni jo-Kristo ma Jo-yahudi. Magi ne gin jo Yahudi mane osebedo giparo mar duogo e din mar Jo-Juda nikech yomyom margi e winjo e tiend ndiko.

Thorro

Jo-Hibrania phonjo duong' kod loch mar Yesu Kristo kod bedo jalno ma ochung' n-wa e bura kod Ruoth Nyasaye. Baruani nyiso ber kod loch Yesu kuom gik mang'eny.

WECHE MOCHAN KAE GIN;

1. Chakruok (1:1-4)
2. Loch kod duong' Kristo ewi Jotelo moko (1:5-7:28)
3. Kristo duong' kendo lochne ohingo mar malaike (1:5-2:18)
4. Kristo oloyo Musa kod duong' (3:1-4:13)
5. Kristo duong'ne oloyo mar Jadolo Harun (4:14-7-28)
6. Kristo e Jadolo maduong' ma wan-go (8-10)
7. Kwayo mogik mar chung' e yie Kristo kende (11-12)
8. Tiekko mos kod lamo (13:1-25)

Wuowi Duong' Moloyo Malaike

1 Kinde machon Nyasaye nowuoyo gi kwerewa e yore mang'eny kendo mopogore opogore, kokonyore gi jonabi, ²to e ndalo mogikgi osewuoyo kodwa kokonyore gi Wuode owuon. Wuodeno ema oseketo mwandune duto e lwete, kendo en ema nochweyo gik moko duto kuome. ³Wuowi ema rieny gi duong' maler mar Nyasaye, kendo en e kit Nyasaye hie, momako gik moko duto gi wachne man gi teko. Kane oseloso yor pwodhruok e richo to nobet piny e polo, e bat korachwich mar Nyasaye Maduong', moloyo duto. ⁴Kuom mano, nobedo gi duong' moloyo malaike mana kaka nying mane omiye bende nigi duong' moloyo margi.

⁵Koso gin malaike mage mane Nyasaye onyiso ni, "In Wuoda; kawuono asedoko Wuoru? Kata ni,

"Anabed Wuon-gi to en nobed

Wuoda?

⁶To bende, ka Nyasaye kelo Wuode makayo e piny to owacho ni,

"Malaike duto mag Nyasaye mondo olame." ⁷Kowuoyo kuom malaike to owacho ni,

"Oloko malaike doko yembe, jotichne oloko ligeek mach." ⁸To kuom Wuowi to owuoye ni,

"Lochni nosik nyaka chieng', Aa Nyasaye, kendo tim makare ema noting' malo e Pinyruodhi. ⁹Isehero tim makare to imon gi timbe maricho; emomiyo Nyasaye ma Nyasachi oseting'i malo moyombo jowadu duto nikech osewiri gi mo mamiyi mor. ¹⁰Kamachiolo bende owachoe ni,

"Aa Ruoth, in ema nichweyo piny kar chakruok kendo polo bende en tij lweteni.

¹¹Gin ginilal, to In isiko, giduto giniti kaka law ti.

¹²Iniban-gi giduto kaka ibano kandho,

kendo nolokgi mana kaka iloko nanga. In to isiko ichalri mana kaka in. Kendo hiki ok norum." ¹³Koso gin malaike mage ma Nyasaye nonyiso ni,

"Bed e bada ma korachwich, nyaka chop aket wasiki duto obed e raten tiendi?" ¹⁴Donge malaike duto gin chunje ma Nyasaye oketo mondo oti ne joma Nyasaye biro reso?

Siem Kuom Keto Chuny

2 Mano emomiyo nyaka wamak matek adiera duto mwasewinjo mondo kik waba yo. ²Nikech ka weche mane malaike owuoyoe ne gin weche migeno, kendo ng'ato ang'ata mane ok oluwo kata oritogi noyudo kum mowinjore gi timme, ³koro wan to dwatony nade ka wajwang'o warruok maduon' kama? Wach warruokni Ruoth owuon ema nokuongo olando eka bang'e joma nowinjo wach warruokno nosironwa wehego ni gin adier. ⁴Nyasaye bende notimo nende kuom wachno kotimo ranyisi gi timbe miwuro kod honni mopogore opogore, kendo kuom chiwo mich mag Roho Maler mane opogo ne ji kaka en owuon odwaro.

Yesu Ochalo Gi Owetene

⁵Malaike ok ema Nyasaye osemyo teko mar bedo gi loch e piny mabiro. ⁶To en mana kaka ng'ato osewuoyo kamoro ni:

"Dhano to en ang'o momiyo iketo pachi kuome, koso wuod dhano to en ng'a momiyo isiko idewe?"

⁷"Ne idwoke piny moloyo malaike to koro isesidhone osimbo mar duong' kod luor;

⁸kendo iseketo gik moko duto e bwo tiende." Ka Nyasaye noketo gik moko duto e bwo lochne to onge gima noweyo oko. To kata kamano sani pod ok wane ka gik moko duto nie bwo lochne. ⁹To waneno mana Yesu mane odwok piny moloyo malaike, ma koro sani osidhne osimbo mar duong' kod luor, nikech

noneno lit mar tho. Yesu nobilo tho ne wan duto kuom ng'wono mar Nyasaye.

¹⁰Ne en gima kare mondo Nyasaye ma nochweyo kendo morito gik moko duto oket jachak warruok margi kare chuth e yor sandruok, mondo eka okel nyithi Nyasaye duto oyud pok mar duong'ne. ¹¹Jal mamiyo ji bedo maler, kaachiel gi ji duto moseloki odoko joma ler, gin joot achiel. Kuom mano Yesu ok oluor mar luongogi ni jowetene, ¹²owacho ni,

"Abiro hulo nyingi ne owetena; abiro paki gi wer e dier chokruok. ¹³Owacho kendo ni,

"Abiro keto genona kuome." To bende owacho ni,

"Eri an ka, kaachiel gi nyithindo ma Nyasaye osemya."

¹⁴To kaka nyithindo nigi ringruok gi remo e kaka en bende nokawo kidono, mondo kuom thone oketh teko mar jal man-gi teko mar tho, ma en Jachien, ¹⁵eka mondo ogony ji duto ma luoro mar tho oloko wasumbini. ¹⁶Nikech, ka kuom adier, ok okony malaike, to nyikwa Ibrahim ema okonyo. ¹⁷Mano emomiyo ne nyaka kete ochal gi jowetene e yore duto, mondo eka obed jadolo maduon' ma jakech kendo ma jaadiera matiyo e nyim Nyasaye, kotimo misango migologo richo mag ji. ¹⁸Kaka en owuon nosande kendo nokadho e bwo tembe, en gi teko mar konyo joma itemo.

Yesu Duong' Moloyo Musa

3 Emomiyo, owetena maler kendo ma oseluongi gi luong mar polo, keturu pachu duto kuom Yesu, ma en Jaote kendo jadolo Maduon' mar yie mwahulo. ²Notiyo tich mane okete mondo otim gadiera, mana kaka Musa bende notiyo tichne gadiera e od Nyasaye duto. ³To mana kaka jager ot nigi duong' moloyo duong' mar ot mogero, e kaka Yesu onego omi duong' moloyo Musa. ⁴Nikech ot ka ot nigi ng'at mogere, to Nyasaye ema ogero gik moko duto. ⁵Musa notiyo gi adiera e od Nyasaye duto, kobedo janeno

kuom gik mane ibiro ler tiendgi achien.
⁶To Kristo en jaadiera kaka jatend od Wuon mare. To wan e jood Nyasaye, ka wamako matek chir kod geno ma wan-go.

Siem Kuom Tamruok Yie

⁷Kuom mano, mana kaka Roho Maler wacho ni,

"Kuwinjo dwonde kawuono, ⁸to kik chunyu bed matek

kaka nutimo e ndalo ma nung'anyone e kinde mag tem e thim,

⁹kuma kwereu notemae mi ne gineno gima natimonegi kuom higini piero ang'wen.

¹⁰Mano emomiyo iya nowang' gi tieng'no mi nasingora ni, 'Chuny jogi osiko koruenyo, kendo pok ging'eyo yore-na.'

¹¹Omiyo mirima nomaka, mi nasingora ka akuong'ora ni,

'Ok ginidonji e yweyona ngang'.

¹²Owetena beduru motang' mondo kik ng'ato kuomu bed gi chuny marach motamore yie ma miyo oweyo Nyasaye mangi-ma. ¹³To ng'ato ka ng'ato mondo ojw nyawadgi pile pile kapod wan gi kinde miluongo ni Ka wuono, mondo kik richo gal ng'ato kuomu mi chunye bed matek.

¹⁴Nikech ka wamako geno mane wachakogo matek nyaka giko to eka wariwore e achiel gi Kristo e tichne. ¹⁵Mano emomiyo owachi ni,

"Kuwinjo duonde kawuono, to kik chunyu bed matek

kaka nutimo e ndalo ma nung'anyoe."

¹⁶To gin jomage ma nowinjo mi ong'anyone? Donge ne gin ji duto mane Musa otelonegi kogolo Misri? ¹⁷Koso gin jomage mane okechogo kuom higni piero ang'wen? Donge nokecho gi joma notimo richo ma ringregi nolwar e thim kosetho?

¹⁸Gin jomage ma nokuong'orenegi ni ok ginidonji e yweyo mare, ka ok gin joma notamore winjo wachne? ¹⁹Omiyo waneno ni ne ok ginyal donjo nikech ne gitamore yie.

Yweyo Mar Sabato Ne Jo Nyasaye

4 Kuom mano, kaka singruok mar donjo e yweyone pod nitie, wabeduru motang' mondo kik yud ng'ato kuomu ma nigi rem moro ma dimone donjo e yweyono. ²Nikech wan bende oseyalnwa Injili mana kaka gin bende noyalnegi, to kata kamano wach mane giwinjo ne ok okelonegi konyruok, nikech ne ok girwake kuom yie. ³Koro wan mwaseyie wadonjo e yweyono, mana kaka Nyasaye osewacho ni,

"omiyo mirima nomaka, mi nasingora ka akuong'ora ni, 'Ok ginidonji e yweyona ngang'." Nyasaye nowuoyo kama kata obedo ni nosetieko tije chon chakre kinde ma nochweyo piny. ⁴Nikech owuoyo kuom odiechieng' mar abiriyo kamachielo kowacho ni, "To e odiechieng' mar abiriyo Nyasaye noyweyo kuom tijene duto." ⁵To waseneno bende e Ndiko motelo ka Nyasaye wacho ni, "Ok ginidonji e yweyona ngang'."

⁶Kata obedo ni joma noyalnegi Injili mokwongo ne ok odonjo e yweyo mar Nyasaye nikech tok teko, thuolo pod nitie mondo jomoko odonji e yweyono. ⁷Omiyo osechano thuolo machielo moluongo ni `Kawuono, ma en e odiechiengono mane owuoyo kuome bang'e achien gi dho Daudi, mana kaka waseneno motelo, ni:

"Kuwinjo dwonde kawuono to kik chunyu bed matek."

⁸Nikech ka dinebed ni Joshua ne nyalo miyogi yweyo, to Nyasaye ok dine owuoyo bang'e kuom odiechieng' machielo. ⁹Kuom mano, odiechieng ywero mar Sabato pod nitie ne jo Nyasaye; ¹⁰nikech ng'ato ang'ata madonjo e yweyo mar Nyasaye nyaka ywe e tijene, mana kaka Nyasaye bende noyweyo e tijege. ¹¹Kuom mano, watemuru matek kaka wanyalo mondo wadonji e yweyono, mondo kik ng'ato podhi kuom luwo ranyisigi marach mar wich teko.

¹²Nimar wach Nyasaye ngima kendo

tiyo. Obith moloyo ligangla ma dhoge ariyo, kendo opowo chuny dhano nyaka iye mogik, nyaka kuma pach dhano gi chunye jorome, kaachiel gi fuon gi ondhudho. Kuno ema oketoe bura ne paro kod dwaro maling'ling' manie chuny dhano. ¹³Onge gimoro kata achiel, kuom gik moko duto mane Nyasaye ochweyo, mopondone. Gik moko duto oyawore kendo oelore e nyim tong wang'Jal ma wan duto, ng'ato ka ng'ato, nyaka wabi wachung' e nyime kwahulo gik moko duto mwasetimo.

Yesu En Jadolo Maduong' Moloyo

¹⁴Kaka koro wan gi Jadolo Maduong' Moloyo mosedhi nyaka e polo, ma en Yesu Wuod Nyasaye, wamakuru yie mwahulo matek. ¹⁵Nikech ok wan gi jadolo maduong' maok nyal kechowa e nyawowa, to wan-gi mano manyalo kechowa, to nikech en bende noteme gi kit tembe duto mwayudo, makmana ni en noonge gi richo. ¹⁶Kuom mano, wasuduru but kom duong' mar ng'wono ka wan gi chir, mondo eka wayud kech gi ng'wono e saa mwadware kony.

5 Jadolo maduong' moro amora iyiero e dier ji kendo iwale obedo jachung' mar ji kuom weche mawuoyo kuom Nyasaye, mondo ochiw mich gi misengini migologo richo. ²Onyalo dembo joma kia gi joma obayo yo, nikech en owuon bende nyawo obembe. ³Mano emomiyo en bende ochune ni nyaka otim misango ni richone owuon, kaachiel gi richo mag'ji bende.

⁴Ng'ato ok ketre e duong' mar bedo jadolo kende owuon, to Nyasaye ema nyaka luonge mana kaka noluongo Harun bende. ⁵Omiyo Kristo bende ne ok okawo duong' mar bedo jadolo maduong' kende owuon. To Nyasaye nonyise ni,

"In Wuoda, kendo kawuono asebedo Wuoru." ⁶Owacho bende kamachielo ni,

"In Jadolo nyaka chieng', e kit dolo mar Melkizedek."

⁷E ndalo mane Yesu ngima e piny,

nolamo losayo Nyasaye mane nyalo rese e tho, koywak matek kendo ka pi wang'e chwer, mi Nyasaye nowinjo ywakne nikech dembruokne. ⁸Kata obedo ni ne en Wuod Nyasaye to nopuonjore winjo chik Nyasaye nikech sandruok ma noneno, ⁹kendo bang' ka nosekeke kare chuth to nodoko wuon warruok mochwere ma ji duto mawinjo wachne yudo. ¹⁰Bende Nyasaye nokete Jadolo maduong', moluwo kit dolo mar Melkizedek.

Siem Kuom Bayo Yo

¹¹Wan gi weche mathoth mwanyalo wacho kuom wach ma tiende tekni, to winjo maru ni chien. ¹²Chutho, kata obedo ni sani koro onego bed ni un jopuonj, to pod udwaro ng'at machielo mondo ochak opuonju nonro michako ng'eyogo adiera mar wach Nyasaye. Pod unyalo mana madho chak kende ok unyal chamo chiemo motegno! ¹³To ng'ato ang'ata ma madho chak kende pod en nyathi mayom, omiyo oonge gi lony kuom puonj mar tim makare. ¹⁴Joma otegn to nyalo chamo chiemo motegno, nikech gisetiyo kodgi gaming'a mi gibedo gi lony mar ng'eyo pogruok man e kind ber gi rach.

6 Kuom mano koro wawuru puonj michakogo ng'eyo wach Kristo, to wadhiuru nyime mondo wadok joma otegn. Ok owinjore mondo wachak puonjou manyien weche michakogo bedo ja-Kristo, kaka lokruok weyo timbe matero ji e tho to gi yie kuom Nyasaye; ²kod puonj kuom kit batiso mopogore opogore, kata kuom keto lwedo e wi ji, kata kuom wach chier aa kuom joma otho, kata Bura mabiro. ³To wabiro timo kamano, ka Nyasaye oyie.

⁴Nikech joma ler mar Nyasaye ose-rienyeni mi obilo mich mar polo kendo obedo e lalruok achiel gi Roho Maler; ⁵joma osebilo ber mar Wach Nyasaye, mi ong'eyo teko mar piny mabiro, ⁶kopodho oweyo yie margi, to ok nyal konygi mi gilokre kendo, nikech gikelo chandruok

kuomgi giwégi kuom guro Wuod Nyasaye e msalaba nyadiriyo, ka gimiyoyi jichaye ratiro.

⁷Lowo ma mwonyo pi koth mochwe kuome, mi chwe chieg cham manyalo konyo joma opure, ema yudo gweh Nyasaye. ⁸To ka bang' yudo koth maber to ochiego mana kuthe gi buya to oonge tich, kendo ochiegni yudo kuong'. Giko ibiro wang'e e mach.

⁹Kata wawuoyo kama, osiepewa mwageno, kuomu to wan gi ratiro kuom gik mabeyo molooyo, ma gin olembe mabeyo ma warruok nyago. ¹⁰Nyasaye ok kite rach, omiyo wiye ok nyal wil gi tich maru kaachiel gi hera musenyiso kukonyo Joge, kendo ma pod udhi nyime kutimo. ¹¹Wadwaro ni ng'ato ka ng'ato kuomu odhi nyime katimo maber nyaka giko, mondo eka ubed gi ratiro mar yudo gik mugeno yudo. ¹²Ok wadwar ni ubed jo samuoyo to wadwaro ni ulu kit joma yudo gik mosingi nikech giyie kendo gitimo kinda.

Adiera Mar Singruok Nyasaye

¹³Ka Nyasaye notimo singruok gi Ibrahim to nokuong'ore gi nyinge owuon, nikech ne onge ng'at maduong' mohinge monyalo kuong'ore gi nyinge, ¹⁴nowacho ni, "Abiro gwedhi adier, kendo abiro miyi nyikwayo mang'eny." ¹⁵Omiyo bang'e achien Ibrahim noyudo gima Nyasaye nosingore ni nomiye bang' rito gi kinda.

¹⁶Joma timo singruok thoro kuong'ore gi nying joma oloyogi gi duong', kendo kuong'ruok ma gitimo golo kiawa moro amora e kind joma otimo winjruokgo. ¹⁷Emomiyo ka Nyasaye ne dwa lero tiend chenroge maok lokre ne joma yudo gweh mag singruok mage, noguro singruokneno gi kuong'ruok. ¹⁸Notimo kamano mondo, kuom gik moko ariyo, (tiende ni singruok gi kuong'ruok), maok nyal lokore kendo maok nyal miyo Nyasaye bet jamriambo, wayud gweh mogundho, wan mwasetony mi wamako

matek geno ma wan-go. ¹⁹Genowano osiro chunywa ka loch mogur motegno maok yienigni kendo ma gimoro ok nyal donje mi kethi. Odonjo nyaka ei Hekalu iye iye, ei kama Ler molooyo tok pasia, ²⁰kuma Yesu ma mosetelonwa, osedonje karwa. Osedoko jadolo maduong' manyaka chieng', moluwo kit dolo mar Melkizedek.

Melkizedek Jadolo

7 Melkizedek mwawuoyo kuomeni ne en ruodh Salem kendo ne en jadolo mar Nyasaye Mamalo Mogik. Noromo gi Ibrahim ka Ibrahim noa e lweny mane oseloyoe ruodhi, mi nogwedhe. ²Ibrahim nomiye achiel kuom apar mar gik moko duto. Mokwongo tiend nyingeno en "ruoth makare, " eka kendo "ruodh Salem" tiende ni "ruodh kuwe." ³Kaka Melkizedek ne onge gi wuon kata min, kata chakruokne kata gikone, ochalo Wuod Nyasaye, kendo tij dolo mare osiko nyaka chieng'

⁴Inyalo neno kaka noduong' ahinya. Kata mana Ibrahim ne nyalo miye achiel kuom apar mar gik ma nopeyo! ⁵Wang'eyo ni chik dwaro ni mondo nyikwa Lawi mokawo tich dolo ema ochoki achiel kuom apar kuom ji, ma gin owetegi, kata obedo ni owetegigo bende gin nyikwa Ibrahim. ⁶Ng'atni to wayudo ni ne ok en nyakwar Lawi, to kata kamano nochoko achiel kuom apar kuom Ibrahim, jal mane Nyasaye omiyo singruok, kendo nogwedhe. ⁷En gima ong'ere ni ng'at matin igwedho gi ng'at maduong'. ⁸Korka jodolo mag jo Lawi wayudo ni achiel kuom apar ichoko gi dhano matho; to kuom Melkizedek to wayudo ni achiel kuom apar nochoki gi jal ma ikwano ni ngima, mana kaka Ndiko wacho. ⁹Omiyo wanyalo wacho ni ka Ibrahim nochiuo achiel kuom apar to mano nyiso ni Lawi (ma nyikwaye choko achiel kuom apar) bende nochuwe. ¹⁰Nikech kindeno noyudo ka Lawi pok onyuol, to kata kamano wanyalo wacho ni ne en ei ringre Ibrahim

kane Melkizedek oromo kode.

Yesu Chalo Melkizedek

¹¹Kapo ni tich dolo mar Jo Lawi (nikech chik mane omi jo Israel notenore kuome) ne nyalo miyo dhano doko makare chuth, to koro ere gimomiyo ne pod nitie dwaro mondo oyud jadolo machielo machalo gi Melkizedek? Ang'o momiyo ne nyaka jadolo mopogore gi Harun yudre? ¹²Nikech wang'eyo ni ka olok tich dolo to chik bende nyaka loki. ¹³To ng'at miwacho wehegi kuomeni to noa e dhoot machielo ma ng'ato ne pok otiyo e nyim kendo mar misango koa e dhoodno nyaka nene. ¹⁴Nikech ong'ere malong'o ni Ruodhwa noa e dhood Juda, ma en dhoot ma Musa ne ok owacho gimoro kuom jodolo. ¹⁵Gima wasewacho medo winjore ka jadolo machielo machal gi Melkizedek ochako obiro, ¹⁶en ne ok okete Jadolo kaluwore gi chike dhano kata anyuolane, to nokete nikech teko mar ngima maok nyal rumo. ¹⁷Nikech Ndiko timo neno kuome ni,

"In Jadolo nyaka chieng' mana kaka Melkizedek."

¹⁸Chik machonno koro osegol oko nikech onyap kendo oonge tich ¹⁹(nikech Chik ne ok nyal keto gimoro kare chuth). Koro osekelnwa geno manyien maber molojo chik machonno, kendo kuom genono wanyalo sudo but Nyasaye.

²⁰To ne ok otim kamano maonge kuong'ruok! Jomoko nobedo jodolo maonge kuong'ruok, ²¹to en to nobedo Jadolo gi kuong'ruok ka Nyasaye nowachone ni:

"Ruoth osekuong'ore kendo ok nolok pache; In Jadolo nyaka chieng'." ²²Nikech kuong'ruokni, Yesu koro osedoko kido mar winjruok manyien gi Nyasaye, ma en winjruok maber molojo machon.

²³Pogruok machielo mwaneno en ni e kit dolo machon, jodolo ne thoth nikech tho nomonogi dhi nyime gi tich dolo; ²⁴to nikech Yesu ngima nyaka chieng' dolo mare osiko. ²⁵Kuom mano onyalo waro

chuth joma kadho kuome kasudo ir Nyasaye, nikech ongima nyaka chieng' mondo okwanegi Nyasaye.

²⁶Jadolo maduong' ma kamano ema nyalo konyowa nikech oler, oonge ketho, kendo chilo moro onge kuome. Bende Nyasaye oseting'e mokete kar kende kopoge gi joricho, kendo oseketete malo kuma bor moyombo polo. ²⁷En ok ochune ni nyaka otim misango pile pile kaka jodolo mamoko timo, kokuongo gi mare eka otimo mar jomamoko. Notimo misango ni richogi dichiel kendo mogik, kane ochiwo ringre owuon. ²⁸Nikech chik keto joma nyap mondo obed jodolo madongo, to kuong'ruok mane obiro bang' chik, noketo Wuowi makoro oseket kare chuth nyaka chieng'.

Jadolo Maduong' Mar Singruok Manyien

8 Gima wasebedo ka watemo wacho en ma: Wan gi Jadolo Maduong' mobet piny e bat korachwich mar Kom Duong' manie polo, ²en ema otiyo kaka Jadolo Maduong' Kama Ler Molojo, ma en hema ma Ruoth ema oguro, to ok dhano.

³Jadolo Maduong' moro ka moro iyiero mondo ochiw mich kaachiel gi misango, omiyo kata jadolowani bende ne nyaka chiw gimoro. ⁴Ka dibed ni pod en e piny, to dine ok obedo jadolo, nikech nitie jodolo moromo machiwo mich duto kaka chik dwaro. ⁵Tich ma jodologo tiyo en mana kido gi tipo mar tij dolo manie polo. Mano emomiyo ka Musa ne dwa chako gero Hemb Romo to Nyasaye nosieme kawachone ni, "Ne ni igero gik moko duto machal gi kit hema mane onyisi e got". ⁶To tich mar Yesu oseyudo duong' moyombo margino mana kaka winjruok mokelo, ma en e jagachne, bende oyombo winjruok machon, nikech otenore kuom singruok mabeyo molojo.

⁷Nikech ka dine bed ni onge gima orem kuom winjruok machon, to winjruok manyien ok dokawo kare. ⁸To Nyasaye noyudo ketho kuomgi mi owa-

cho ni:

"Ruoth Nyasaye owacho ni ndalo biro ma anatimie singruok manyien gi dhooth jo Israel kendo gi dhooth Juda.

⁹Singruokno ok nochal gi mano mane atimo gi kweregi kane akawogi gi lweta mi atelonegi kagologi Misri, nikech ne ok giluwo singruokna ma natimo kodgi omiyo an bende ne alokora aweyogi Ruoth owacho.

¹⁰Ma e singruok mabiro timo gi dhooth Israel bang' ndalogo, Ruoth owacho. Anaket Chikena e pachgi kendo anadikgi e chunygi. Anabed Nyasachgi, kendo ginibed joga.

¹¹Koro ng'ato ok nochak opuonj jagweng'gi kata owadgi, kowacho ni, 'Ng'e Nyasaye', nikech giduto gining'eya kochakore gi ji ajia nyaka joma ogen.

¹²Nimar anawenegi kuom timbegi maricho, kendo ok anachak apar richogi kendo."

¹³Ka Nyasaye luongo singruokni ni "manyien" to mano nyiso ni osemyo singruok machon odoko maonge tich; to kaka oonge tich kendo oti, obiro lal nono machiegni.

Lemo E Hemb Romo Mar Piny

9 Singruok mokwongo ne nigi chike matayo lemo kaachiel gi kar lemo e pinyka. ²Ne olos hema ma ong'ad iye ariyo. Kama ikwongo donjoe ne iluongo ni Kama Ler, kendo kanyo noketie rachung taya gi mesa moketie makati miketo e nyim Nyasaye pile. ³E tok nanga mar rageng' mar ariyo ne nitie hema miluongo ni Kama Ler Molooyo, ⁴kendo kanyo noketie kendo mar misango molos gi dhahabu miwang'oe ubani, kod Sandug Muma mowir gi dhahabu gi Ludh Harun ma nechako loth, kod kite mopa mondikie singruok. ⁵Ewi Sandug Muma ne nitie kido mag malaika miluongo ni Kerubi mar Duong', kendo buombegi noumo kama igoloe richo. To sani ok wanyal wuoyo matut kuom gigo duto.

⁶Ka gik moko duto nosechan kamano,

jodolo ne donjoga e hema maoko pile mondo giti tichgi mar lemo. ⁷To jadolo maduong' kende ema noyiene donjo e hema maiye dichiel kende e higa, to nochune ni nyaka odonj iye kuno gi remo mane otimogo misango ne richone mokwongo eka bang'e otimonego ji duto bende, mondo owenegi richo mane gitimo ka gikia. ⁸Roho Maler ne nyiso, kuom kit dolo makama, ni yo midonjogo Kama Ler Molooyo ne pok ofwenyore, e kinde duto ma hema machon ne pod ochung!" ⁹Ma en ngero manyiso kinde ma wadakieni, kendo ginyiso ni mich kod misango mane ichiwo ne ok nyal lwoko chuny joma ne lemo e hemano mi gidok joma kare. ¹⁰Gin mana chiemo gi math kod tim lwok mopogore opogore - to magi gin mana tim maoko matiyo mana nyaka ndalo ma chik manyien nochak tich. Ne itiyo kodgi mana ka Nyasaye ne pok oloko gik moko odoko manyien.

Remb Kristo

¹¹To ka Kristo nobiro kaka Jadolo maduong' mar gik mabeyo molooyo makoro wan-go sani, nodonjo e hema maduong' kendo malong'o chuth. En hema ma lwet dhano ok oloso ma tiende en ni ok en chwech mar pinyini. ¹²Nodonjo iye nyaka Kama Ler Molooyo, to ne ok odhi gi remb diek gi nyiruedhi. Notimo misango dichiel kendo mogik gi rembe owuon ma nokelonwago warruok mosiko. ¹³Nikech ka remb diek gi ruedhi gi buch nyiroye mane ikiro ne nyalo pwodho joma ogak, migibed maler gi oko, ¹⁴koro remb Kristo to nyalo pwodho ji e yo malich machal nade! Nochiwore ne Nyasaye kuom Roho mosiko kaka misango maonge mbala, omiyo rembe biro lwoko chunywa maiye mi wawe timbe motho, mondo eka wati ne Nyasaye mangima!

¹⁵Kuom mano, Kristo e jagach mar singruok manyien, mamiyo joma oluongi yudo girkeni mosiko mosesingnegi, nikech koro osetho kargi kaka misango

mamiyo gibedo thuolo kuom kethogi e bwo singruok mokuongo.

¹⁶Ka ng'at motho oweyo ne ng'ato gige e yor singruok to dwarore ni nyaka ng'at mowene gik mokono nyis malong'o ni ng'at mane oweyone gik mokogo notho adier, ¹⁷nikech singruok ma kamano tiyo mana ka ng'ato osetho, to ok ka ng'at ma notime pod ngima. ¹⁸Mano emomiyo kata mana singruok mokuongo ne ok nyal ket e tich ka onge remo. ¹⁹Ka Musa nosenyiso weche mag chik duto mi ji duto owinjo, nokawo remb nyiroye gi diek, kaachiel gi pi, mi okiro e Kitap Chik, kendo okiro kuom ji duto, kokirogi gi yie rombo malando gi obino. ²⁰Nowacho ni, "Ma e remo mar singruok ma Nyasaye osechikou mondo uriti." ²¹Nokiro remono kuom Hemb Romo kendo kuom gimoro amora mane itiyogo e lemo machalore kamano. ²²Chutho, chik dwaro ni gik moko duto opwodhi gi remo, kendo ka remo ok ochwer to golo richo onge.

²³Emomiyo ne dwarore mondo kido mag gig polo opwodhi gi misengini machalo kamago, to kata kamano gig polo hie to dwaro misengini mabeyo moloyo magi. ²⁴Nikech Kristo ne ok odonjo kama ler ma lwet dhano ema oloso, ma en mana kido mar Kama Ler hie, to nodonjo e polo wuon, kama koro ochung'nwa e nyim Nyasaye. ²⁵To bende ne ok odonjo e polo mondo ochiwre kaka misango higa ka higa, kaka jadolo maduong' donjo Kama Ler higa ka higa mondo otim misango gi remo maok mare owuon. ²⁶Ka Kristo ne nyalo timo kamano, to mano ne nyalo chune ni otho di mang'eny nyaka a chakruok piny. To koro osefwenyore dichiel kendo mogik e ndalo mogikni mondo ochiw ringre owuon kaka misango ma golo richo. ²⁷Mana kaka ochano ni dhano nyaka tho dichiel kendo bang' mano yale, ²⁸e kaka Kristo bende notimgo misango dichiel kende mondo ogol richo mag ji mang'eny. To obiro thinyore kendo mar ariyo, ok mondo ochak oting' richo ji kendo, to mondo okel waruok ne joma rite gi geno.

Misango Kristo Notim Dichiel Mogik

10 Chik en mana tipo mar gik mabe-
yo mabiro to ok en gigo hie. Kuom mano ok nyalre, mondo misengini machalre minuoyo higa ka higa omi joma sudo ir Nyasaye mondo olame obed makare chuth. ²Ka dine bed ni ginyalo miyo ji doko makare, donge dine osewetimogi chon? Nikech jolemogo dine osepuodhi dichiel kende, kendo mogik, mi ok gibedo joketho ma bura oloyo kendo. ³To misengini gin mana gik maparo ne ji richogi higa ka higa, ⁴nikech remb ruedhi gi diek ok nyal golo richo kata matin.

⁵Emomiyo ka Kristo nobiro e piny to nowacho ni:

"Misengini kod chiwo ok ema idwar, to ringruok ema iseikona;

⁶Misengini miwang'o pep gi chiwo mag golo richo ne ok imorgo.

⁷Eka nawacho ni, `Era e, Yaye Nyasaye, asebiro timo dwaroni, mana kaka ondiki kuoma e bug Chik'."

⁸Mokwongo nowacho ni, "Misengini kod chiwo, kata misengini miwang'o pep kod chiwo migologo richo ne ok idwar kendo ne ok imor kodgi." (Kata obedo ni chik ne dwaro ni otimgi kamano) ⁹To eka nowacho kendo ni, "Era e, asebiro mondo atim dwaroni." Omiyo waneno kaka oketho yo machon mar chiwo chiayo ka misango to okelo yo manyien ma ng'ato chiwre ngimane owuon. ¹⁰Nikech Yesu notimo gima Nyasaye ne dwaro ni otim, koro osepuodhwa e richo kuom ringre mane ochiwo kaka misango dichiel kendo mogik.

¹¹Jodolo mag jo Yahudi duto chung' odiechieng' kodiechieng' mondo otim tich dolo, ka ginuoyo mana misango machalre maok nyal golo richo. ¹²Kristo to notimo misango mar golo richo dichiel kende, mi obet piny e bat korachwich mar Nyasaye. ¹³Chakre chieng' mane obetie piny, orito odiechieng' mibiro ket jowasike duto raten tiende ¹⁴nikech kuom misango achiel kende, oseketo joma iloko doko jomaler mi gibedo makare chuth.

¹⁵Roho Maler bende wuoyonwa kuom wehegi. Mokwongo owacho ni:

¹⁶"Ma e singruok ma anatum kodgi bang' ndalogo, Ruoth owacho. Anaket chikena e chunygi, mi andikgi e pachgi."

¹⁷Omedo wacho bende ni, "Richigi kod timbegi mamono ok anachak apar kendo." ¹⁸To kama oseweye richo, koro misango mar golo richo onge.

Jip Kuom Timo Kinda

¹⁹Kuom mano, owetena, koro wan gi chir mar donjo Kama Ler Moloyo kuom remb Yesu, ²⁰noyawonwa yo manyien kendo mangima madonjo makadhi nanga mar rageng', (ma en ringre owuon) ²¹ka koro wan-gi Jadolo mang'ongo morito od Nyasaye kamano, ²²wasuduru but Nyasaye gi chuny ma nikare, ka wan gi yie maok wariwo gi kiawa, kendo ka chunywa osekwoe pi mondo opwodhwa kik wabed gi chuny ma bura oloyo, kendo ringrewa olwoki gi pi maliw. ²³Wamakuru motegno geno ma wan-go maok wamindni, nikech Jal mosemiyowa singruok en jaadier. ²⁴Ng'ato ka ng'ato mondo opar kaka dojiw nyawadgi omed bedo gi hera kod timbe mabeyo. ²⁵Kik wawe mak wachokore kaachiel, kaka jomoko oseweyo timo, to wajiwreuru ng'ato gi ng'ato, kendo umed timo kamano kaka uneno ka Chieng' Ruoth medo sudo machiegni.

²⁶Ka wadhi nyime gi timo richo mana mar ayiem bang' ng'eyo adiera to onge misango moro mapod odong' ²⁷gima odong' en mana kibaji, kwang'eyo ni wachomo kum gi mirima mar mach, mabiro tieko chuth joma kedo gi Nyasaye. ²⁸Ng'ato ang'ata ma otamore rito Chik Musa inego maok okechi e nyim joneno ariyo kata adek. ²⁹Koro iparo ni ng'at monyono Wuod Nyasaye piny gi tiende, ma kawo remo mar singruok mane opwodhego ka gima nono, kendo ma yanyo Roho mar ng'wono, to biro yudo kum malich machal nade? ³⁰Nikech wang'eyo Jal ma nowacho ni, "An awuon ema nachul kuor. Adier abiro chulo kuor

maonge kiawa, " kendo ni, "Ruoth biro yalo joge." ³¹En gima lich miwuoro ka ng'ato olwar e lwet Nyasaye mangima!

³²Parieuru ndalo mokwongo mane uyudo ler mar Nyasaye. E kindeno nuny-ono piny motegno kukedo matek e dier sand mathoth. ³³Seche moko ne iyanyou kendo isandou ang'ienge e dier ji, to seche moko nuchung' kaachiel kod joma ne itimonegi kamano. ³⁴Chunyu ne sandore kaachiel gi joma otue nikech Kristo, kendo numor kimayou giu githwon nikech nung'eyo ni un uwegi un gi mwandu mabeyo moloyo kendo mosiko.

³⁵Kuom mano, kik koro uyie chir mane un-go lalnu. Obiro kelonu pok maduong'. ³⁶Dwarore ni umed timo kinda kuom timo dwaro Nyasaye, mondo eka ununwang' gik mosesingore. ³⁷Nikech odong' mana kinde matin kende eka

"Jal mabiro nobi kendo maok olewo.

³⁸To ng'ata makare nobed mangima kuom yie. To kodok chien, to ok nabad mamor kode." ³⁹To wan ok wan jogo madok chien kendo lal, to wan jogo moyie kendo ma ireso.

Kuom Yie

11 Yie en bedo gi adiera kuom gima wageno yudo kendo en bedo gi ratiro kuom gik maok wane. ²Kwerewa ne nigii yie machal kamano omiyo Nyasaye noyie kodgi.

³Yie ema miyo wayango ni Wach Nyasaye ema nochweyo gik moko duto manie polo gi piny, mi nomiyo gik mantie mineno gi wang' owuok kuom gik maok ne.

⁴Yie ema nomiyo Habil otimo misango maber ne Nyasaye moloyo misango mar Kain. Yieneno nomiyo Nyasaye oyie kode kaka ng'ama kare, nikech Nyasaye owuon norwako michneno. Habil pod wuoyo nyaka sani nikech yie mane en-gono, kata obedo ni nosetho.

⁵Kuom yie Enoka nokaw ka ngima omiyo ne ok oneno tho, nolal nono e wang' ji nikech Nyasaye nosekawe.

Nyasaye nopake kaka ng'at mamiye mor kane pok okawe. ⁶Onge ng'at ma Nyasaye nyalo yiego ka onge gi yie, nikech ng'ato ang'ata madwaro sudo but Nyasaye nyaka yie ni entie kendo ni en-gi mich momiyo joma oketo chunygi kadware.

⁷Yie ema nomiyo Noa owinjo siem mane Nyasaye osiemego kanyise gik mane biro timore mane pok oneno gi wang'e. Noa nowinjo wach Nyasaye, kopong' gi luor, mi nohondho yie mondo otony kaachiel gi jooode. Kuom yieneno, nong'ado ne piny bura, kendo nodoko achiel kuom joma Nyasaye oketo kare kuom yie.

⁸Yie ema nomiyo Ibrahim owinjo luong Nyasaye mi owuok odhi e piny mokia, mane biro bedo mare bang'e achien. Nowuok awuoka modhi kata obedo ni nokia kuma nodhiye kamano. ⁹Yie mane en-gono ema nomiyo odhi odak e piny mawendo, mane osingne. Nodak e hema mana kaka Isaka kod Jakobo bende ne jodak, mi gidoko weg singruok kaachiel kode. ¹⁰Nikech nong'iyoy nyime kogeno dala machielo man gi mise motegno, ma jachenone gi jagedone en Nyasaye owuon.

¹¹Yie ema nomiyo Ibrahim obedo wuoro, kata obedo ni noseti ahinya, (kendo chiege ma Sara bende ne migumba nomiye teko mar bedo wuoro nikech nogeno ni ng'at mane omiye singruok ne en jaadiera. ¹²Kata obedo ni Ibrahim ne chalo ng'ama osetho kamano, to kothe nodoko magalamoro mana ka sulwe manie polo kendo mana ka kwoyo mang'eny mak kwanre manie dho nam.

¹³Jogi duto notho ka nigi yie. Ne ok giyudo gik mane Nyasaye osingore ni nomigi, to ne ginenogi kendo girwakogi mana gichien, kendo ne gikwanore kaka welo gi jowuoth makadho akadha e pinyini. ¹⁴Joma wacho weche ma kamagi nyiso malong'o ni gigeno yudo pinygi giwegi. ¹⁵Ka dine bed ni pod giketo pachgi kuom piny mane giseweyo, to dine giyudo thuolo mar dok chien kuma ne

giaye. ¹⁶To kar timo kamano, ne gigombo piny maber moloyo mano mane giseweyo. Ne gigombo polo. Emomiyo Nyasaye wiye ok kuodi kiluonge ni Nyasachgi, nikech oseikonegi dala.

¹⁷Yie ema nomiyo Ibrahim ochiwo wuode ma Isaka kaka misango kane Nyasaye oteme mondo otim kamano. Jal mane oyudo singruokno noikore mar chiwo wuode achiel makende, ¹⁸kata obedo ni Nyasaye nosewachone motelo ni, "Isaka ema kothi duto nochakre kuome." ¹⁹Ibrahim nong'eyo e chunye ni Nyasaye ne nyalo chiero joma otho, omiyo kangero norwako Isaka mana ka ng'a mochier oa kuom joma otho.

²⁰Yie ema nomiyo Isaka ogwedho Jakobo gi Esau konyiso kaka ngimagi mabiro ne biro chalo.

²¹Yie ema nomiyo Jakobo ogwedho yawuot Josef, moro ka moro, sama nochiegni tho. Nolamonegi gweh koyiengore e mikwache mar wuoth.

²²Yie ema nomiyo Josef, ka koro nochiegni tho, nowuoyo kuom wuok mar jo Israel ka gia Misri, mi nochano gima nonego otim gi chokene.

²³Yie ema nomiyo jonyuol Musa opande kuom dweche adek bang' nywolne, nikech ne gineno ka kite ber moloyo kit nyithindo minyuolo pile; kendo ne gitimo kamano ka ok giluroo siem mar ruodh Misri.

²⁴Yie ema nomiyo ka Musa nosedoko ng'ama duong' to nodagi ni kik luonge ni wuod nyar Farao. ²⁵Noyiero mondo osandre gi jo Nyasaye moloyo dak e mor mar richo marumo piyo nono. ²⁶Nokwano achaya miyudo nikech Kristo kaka gima nigi tiende moloyo mwandu mag Misri, nikech nogeno yudo pokne achien. ²⁷Nodar Misri kuom yie, ka ok oluroo mirimb ruoth, kendo nodhi nyime gichir nikech noneno Jal maok ne. ²⁸Yie bende ema nomiyo oloso Sap Ruoth, mi okiro remo e dhout jo Israel mondo Malaika mane nego nyithindo makayo e Misri kik mul nyithi jo Israel, makayo.

²⁹Yie ema nomiyo jo Israel okalo Nam Makwar mana kagima gikalo lowo motwo. Jo Misri to ka notemo timo kamano to ne ginimo.

³⁰Yie ema nomiyo ohinga mag Jeriko oruombore piny, bang' ka jo Israel nosewuotho ka lworogi kuom ndalo abiriyo.

³¹Yie ema nomiyo jachode ma Rahab, nikech norwako jo mbetre mag Israel gi ng'wono, ok nonegi ka ne inego joma ok winj wach Nyasaye.

³²Ang'o kendo ma damed wacho? Thuolo ditama mar wuoyo kuom Gidion, gi Barak, gi Samson, gi Jeftha, gi Daudi, gi Samuel, kod jonabi mamoko, ³³yie nomiyo jogi omako pinje ruodhi kendo girito ji gi bura makare, mi giyudo gik ma Nyasaye nosingo. Ne giumo dho sibuoche, ³⁴kendo ne ginego gero mar mach; bende ne gitony e lak lingangla. Nyawo margi nolokore teko mi gidoko joma ger e lweny, ka gikeyo mel jolwenj pinje mamoko duto mane kedo kodgi. ³⁵Mon mane niggi yie nochiernegi jogi ma nosetho mi gikawo kangima. Jomoko kuomgi kata ne isando malich to nodagi ni kik wegi thuolo, nikech ne gigeno ni nochiergi e ngima maber molooyo. ³⁶Moko ne ojar kendo orodhi gi del, to moko bende notwe gi nyororo mi oketi e jela. ³⁷Nogogi gi kite, nong'adgi gi musmeno nyadiriyo noneggi gi ligangla. Ne giwuotho ka gi kacha, ka girwako piende rombe gi piende diek, kagidhier kisandoggi kendo kichandogi malit ³⁸jogi ne joma beyo gilala mane ok giwinjore dak e pinyni, Ne gibayo abaya e thimbe gi gode ka gidak e bwo lwendni gi buche.

³⁹Giduto Nyasaye noyie kodgi nikech yie mane gin-go. Kata kamano onge ng'ato kata achiel kuomgi ma noyudo gima Nyasaye nose singo negi. ⁴⁰Nikech Nyasaye nochanonwa gima ber molooyo; mondo oketwa kare mana ka wan kaachiel kodgi.

Nyasaye Rieyo Nyithinde

12 Nikech oganda maduong' mar joneno opie molworowa ka ng'iy-owa, wawituru gimoro amora mwating'o manyalo duodowae wuoth, kod richo mora amora e ngimawa manyalo gajowa, kendo waringuru matek maok waol e ng'wech moketwae. ²Wachomuru wang'wa kuom Yesu, ma en jachak kendo jachop yie marwa. Nikech nogeno yudo mor mane oikne ni nonwang' achien, nochayo tho malit mar msalaba ka ok odewo wichkuot ma tho ma kamano kelo, kendo koro obet piny e bat korachwich mar kom duong' mar Nyasaye. ³Paruru kuome, en ma notimo kinda ka joricho kedo kode, mondo kik ujogi mi chunyu aa.

⁴E lweny mukedoe mondo ulo richo, pok ukedo mi rembu ool oko. ⁵Koso wiu osewil gi weche mag jip ma Nyasaye losogo kodu kaka wuoda ni:

"Nyathina kik ikaw kum ma Ruoth kumigo kagima nono, kendo kik chunyi jogi kokweri,

⁶nikech joma Ruoth ohero ema okumo, kendo nyathine mohero ema ochwado."

⁷Ka uyudo chandruok to beduru modhil nikech mano e yo ma Nyasaye puonjougo kaka nyithinde. Be nitie nyathi ma wuon ok nyal kumo? ⁸Kapo ni un ok wuonu kumu kaka okumo nyithinde mamoko duto to mano nyiso ni un kimirwa kendo ok un nyithinde ma hie. ⁹Waduto wan-gi wuonewa e piny ka ma kumowa to eka pod wamiyogi mana luor. Koro donge onego wawinj Wuon chunjewa molooyo, mondo eka wabed mangima? ¹⁰Wuonewa mag pinyka ne kumowa mana kuom kinde matin e sama gihero, to Nyasaye to kumowa mondo okonywa, kodwaro ni mondo wadok maler kaka oler. ¹¹Sama ng'ato yudo kum to ok onyal winjo maber nikech owinjo rem. To bang' kosekum ng'ato to opuonjore mi ngimane nyag olemo mar tim makare kod kuwe.

¹²Kuom mano jing'uru bedeu moben-

gore gi chongeu monyosore. ¹³"Losuru yore muluwo mondo oriere tir," mondo omi joma tiendegi ong'ol kik wil to mondo gichangi.

Siem Kuom Tamruok Winjo Nyasaye

¹⁴Temuru matek mondo udag gi ji duto gi kuwe, kendo mondo ngimau obed maler, nikech ka ng'ato onge gi ngima maler to ok none Ruoth. ¹⁵Neuru mondo une ni onge ng'ato kuomu ma ng'wono mar Nyasaye obayo, kendo kik uwe mondo sigu moro onyagi e kindu manyalo ketho ji mang'eny. ¹⁶Neuru ni onge ng'ato kuomu ma jachode, kata ng'ama ochayo Nyasaye ka Esau ma wach chiemo michamo dichiel nomiyo owilo duong'ne kaka wuoyi makayo. ¹⁷Ung'eyo ni bang'e achien ka nodwaro mondo wuon mare ogwedhe to ne okwede. Noyuak malit gi pi wang'e mondo oyud gwethni to mano ok nyal loko paro kata matin.

¹⁸Ng'euru ni uchung' kama opogore gi kama jo-Israel nochung'ie. Ok uchung' e tie got minyalo mulo; kata kama mach kaknie kendo ma mudho mandiwa oumo, gi ong'uing'o, ¹⁹ooyo, karu ok en kama iwinjoe koko mar turumbete maywak, kod dwol mawuoyo to ok ne, ma joma nowinjo wechene noywagore ni kik ochak owuo kodgi kendo, ²⁰nikech ne ok ginyal winjo chik mane Nyasaye omiyogi ni, "Ka chiayo moro oreree e godni to nyaka chiele gi kite mi nege." ²¹Gima ne Jo Israel oneno ne lich mokadho mi Musa nowacho ni, "Luoro teta."

²²Un usebiro e Got Sayun, e Jerusalem manie polo, ma en dala Nyasaye mangi-ma. Useriworu gi malaike gana gi gana mochokore e nyasi mar mor ²³e kanisa mar kayo, ma nyingegi ondik e polo. Usebiro ir Nyasaye, ma en jang'ad bura ne ji duto; kendo ir chunje mag joma kare, makoro ok osedoko malong'o chutho, ²⁴usebiro ir Yesu ma en jagach mar singruok manyien, gi remo mokir ma wuoyo kuom gik mabeyo molooyo remb Habil.

²⁵Neuru ni ok utamoru winjo Jal

mawuoyo kodu. Nikech ka gin bende ne ok gitony kane gidagi winjo jal mane osiemogi e pinyka, wan to koro dwatony nade ka wadagi winjo Jal masiemowa gie polo? ²⁶E kindeno duonde noyingo piny, to sani to en mana kaka osesingore ni, "Abiro chako ayiengo piny kendo. To ok anayieng piny kende, to polo bende." ²⁷Wach mar "kendo" nyiso ni Nyasaye biro golo oko gik mayiengni manyalo wuok, ma gin gik mochwe mondo gik maok nyal yiengni ema odong' osiki.

²⁸Emomiyo wagouru erokamano ne Nyasaye nikech wasenwang'o piny manyien maok nyal yiengi. Chunya mondo omi Nyasaye duong' kod luor, kendo walame e yo modwaro, ka wapong' gi kibaji, ²⁹nikech "Nyasachwa en mach matieko chuth gik mowang'o."

Jip Mogik

13 Sikuru kuheroru kaka owete. ²Kik uwe mak uruako welo e uteu, nikech jomoko kuom timo kamano oseruako koda ka malaike ka ok ging'eyo. ³Paruru joma otwe e jela mana kagima un bende otweu kodgi kuno. Joma isando bende paruru mana kagima un bende isandou kodgi.

⁴Ji duto nyaka kaw kend kaka gima duong', kendo joma okendore kik dwany otandagi mar kendruok. Nikech Nyasaye biro kumo ng'ato ang'ata ma jachode, gi joma timo timbe dwanyruok duto. ⁵Kik ubed joma ohero pesa, to gik ma un-go mondo oromu, nikech Nyasaye osewacho ni,

"Ok anaweu kata jwang' ok ana-jwang'u"

⁶Omiyo wanyalo wacho gi chir ni, "Ruoth Nyasaye e jakonyga; omiyo ok analuor; dhano adhana to ditima nade?"

⁷Paruru jotendu ma nokwongo yalunu Wach Nyasaye. Paruru kaka kit ngimagi ne chalo mondo ulu kit yie margi. ⁸Yesu Kristo chalre nyoro, gi kawuono kendo

nyaka chieng'.

⁹Kik ulu kit puonj moro amora magalagala manyalo golou e yor adiera, nikech ng'wono Nyasaye ema onego ojiw chunywa to ok puonj motenore kuom weche mag chiemo maok kel kony moro amora ni joma chamogi. ¹⁰Wan gi kendo mar misango ma jodolo ma pod tiyo e Hema Maler ok oyienegi chamo misengini motimie.

¹¹Jadolo maduong' tero remb jamni nyaka Kama Ler Moloyo mondo ochiw kaka misango mar golo richo, ka ringre mag jamnigo to iwang'o oko mar kambi. ¹²Mano emomiyo Yesu bende nonegi oko mar dala mondo opwodh joge odok maler gi rembe owuon.

¹³Omiyo wan bende wawuoguru wadhi ire oko mar kambi mondo wane achaya ma en bende noneno. ¹⁴Nikech e pinyni waonge gi dala mosiko, to warito dala machielo mwabiro nwang'o achien.

¹⁵Kuom mano, watimuru ne Nyasaye misango mar pak ndalo duto ka wan kuom Yesu. Pak makamano en olemo mawuok e dhowa ka hulo nyinge. ¹⁶To bende wiu kik wil gi timo timbe mabe-yo kendo gi pogo ne ji giu, nikech mago e kit misango ma Nyasaye morgo.

¹⁷Winjuru weche jotendu kendo beduru e bwo lochgi. Giritu chunyu

odiechieng' gotieno kaka joma nyaka nyis Nyasaye kaka uchal. Winjgiuru, eka tich ma gitiyo okelnigi mor to ok pek, nikech ka umiyo tich obedonegi mapek to un ema uhinyoru.

¹⁸Lemnwauru. Wang'eyo malong'o ni waonge wach gi ng'ato kendo wadwaro ni ngimawa obed mobidhore e yore duto. ¹⁹Moloyo an awuon, akwayou mondo ulamna mondo aduog iru mapiyo.

²⁰Mad Nyasach kuwe ma nochiero Ruodhwa Yesu, ma en Jakwath Maduong' mar rombe, kuom remo mar singruok mosiko, ²¹olosu udok kare chuth, kutimo timbe mabe-yo duto mondo eka utim dwarone. Mad oloswa mi wachal kaka odwaro, kuom Yesu Kristo, monego oyud duong' nyaka chieng'! Amin.

²²Jowetena, akwayou mondo uyie gi wach ma ajiwougoni nikech andikonu mana barua machwok kende.

²³Adwaro ni mondo ung'e ni owadwa Timotheo osegony, kendo ka ochopo piyo to anabi kode mondo waneu.

²⁴Mosuru jotendu duto kaachiel gi jo Nyasaye duto. Owete moa Italia ooronu mosgi.

²⁵Ng'wono mondo obed kodu uduto.